

Sygn. akt I C 1561/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 stycznia 2021r. w K.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w W. (KRS (...))

przeciwko pozwanemu A. P. (PESEL (...))

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 1561/20

UZASADNIENIE

W dniu 27 lipca 2020r. powód (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w W. skierował do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego A. P. kwoty pieniężnej w wysokości 6.219,68zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 5.066,00zł od dnia 15 września 2017r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności mające wskazywać na jego legitymację czynną, powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwanego z pierwotnym wierzycielem.

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2020r. Sąd Rejonowy w K. (...) w sprawie o sygn. Akt I C 1561/20 zawiesił postępowanie w sprawie, które zostało podjęte postanowieniem tego Sądu z dnia 8 stycznia 2021r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 22 lipca 2016r. pozwany A. P. zawarł z (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę pożyczki nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy (...) Sp. z o.o. z/s w W. przyznał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 4.000,00zł. Ponadto w/w podmiot oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową obejmuje prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 1.033,21zł.

Całkowitą kwotę do zapłaty w/w oznaczył w wysokości 5.066,00zł.

Pozwany był zobowiązany do zwrotu kapitału i pozostałych należności pożyczkowych w terminie 301 dni do 21 sierpnia 2016r.

(...) Sp. z o.o. z/s w W. przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwała się wzorcem umowy.

W dniu 18 czerwca 2020r. prezes zarządu (...) Sp. z o.o. z/s w W. złożył oświadczenie o przeniesieniu wierzytelności przysługującej w/w podmiotowi w stosunku do pozwanego A. P. na rzecz (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w W.

(umowa pożyczki k. 7-9, porozumienie k. 10-11, oświadczenie k. 14)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu nie sprostał. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskabyła aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. L. (...) nr (...)).

Należy wskazać, iż powód w żaden sposób nie wykazał, iż (...) Sp. z o.o. z/s w W. przeniósł na (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w W. dochodzoną pozewm wierzytelność w stosunku do pozwanego A. P. z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Przy czym okoliczność ta w żaden sposób nie wynika z dokumentów dołączonych do pozwu. Powód nie przedłożył żadnego wiarygodnego dokumentu potwierdzającego przelew tej wierzytelności pomiędzy w/w w podmiotami wynikającej z tego konkretnego kontraktu. Nie jest przy tym takim dokumentem oświadczenie o przeniesieniu wierzytelności z dnia 18 czerwca 2020r. złożone przez prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. z/s w W., którego lakoniczność treści, w szczególności odwołanie się do wierzytelności z tytułu umowy pożyczki nr (...) bez wskazania wartości tej wierzytelności, w tym braku oznaczenia kapitału, odsetek i innych należności poddaje pod wątpliwość nie tylko sam fakt cesji, ale i przedmiot przelewu wierzytelności.

Powód nie wykazał więc następstwa prawnego od pierwotnego wierzyciela pozwanego.

W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że powód nie dołączył w tym zakresie dokumentu umowy przelewu wierzytelności i wyciągu z listy wierzytelności, których dotyczył przelew, czy też innych dokumentów mających określać przedmiot przelewu, ani nie wykazał w żaden inny sposób, że (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w W. nabył od (...) Sp. z o.o. z/s w W. taką wierzytelność i w takiej wysokości z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...), a którą powód dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało poprzednikowi prawnemu – por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt V CSK 187/06, opubl. L..

Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku oddalającego powództwo (por. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972r. w sprawie o sygn. akt III CRN 30/72, opubl. L.). Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958r. w sprawie o sygn. akt I CR 969/57 opubl. L., wyrok SN z dnia 15 września 1967r. w sprawie o sygn. akt III CRN 175/67, opubl. L.).

Ustawodawca w art. 511 kc mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok s. apel w K. z dnia 8 marca 2005r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1516/04, opubl. OSA 2005/12/44). Ponadto umowa przelewu, regulowana treścią art. 509 i n. kc, jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. wyrok s.apel. w S. (...) z dnia 25 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 885/13, opubl. L. (...) nr (...)).

W przedstawionych warunkach zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanego oraz istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności w zakresie kapitału i należności ubocznych oraz podstawy faktycznej i prawnej żądania (por. art. 471 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Już tylko z przedstawionych względów powództwo podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu dochodzone pozwem roszczenie pieniężne jest przedawnione.

Jak wynika bowiem z treści umowy nr (...) pozwany był zobowiązany do zwrotu kapitału i pozostałych należności pożyczkowych w terminie 30 dni do 21 sierpnia 2016r.

W aktach sprawy na k. 10-11 znajduje się wydruk o nazwie porozumienie z dnia 14 września 2016r. do umowy pożyczki z dnia 22 lipca 2016r. nr (...), który nie tylko nie jest podpisany przez strony ani potwierdzony za zgodność z oryginałem, ale z którego nie wynika, że pozwany wystąpił do pierwotnego wierzyciela o nowe ukształtowanie warunków spłaty wymagalnej już wtedy wierzytelności kontraktowej.

Powyższe powoduje, iż jako termin wymagalności zobowiązania pieniężnego pozwanego względem wierzyciela pierwotnego należy przyjąć dzień 22 sierpnia 2016r. i od tej daty należy liczyć bieg jego trzyletniego przedawnienia.

Przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność, dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strony pozostawałyby przez dziesiątki lat w niepewności co do swej sytuacji prawnej (por. wyrok s. apel. w K. (...) z dnia 14 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1007/12, opubl. L. (...)nr 1289406).

Terminem przedawnienia jest taki termin, który ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego bezskutecznego upływu nie jest wygaśnięcie roszczenia, lecz niemożność jego dochodzenia (por. wyrok s. apel. w W. (...)z dnia 13 września 2012r. w sprawie o sygn. akt I ACa 120/12, opubl. L. (...) nr (...)).

Na podstawie art. 118 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 lipca 2018r. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, natomiast od dnia 9 lipca 2018r. art. 118 kc stanowi, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego.

W tym miejscu należy przytoczyć przepisy intertemporalne.

Stosownie bowiem do treści art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw(Dz. U. 2018.1104) do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, natomiast na podstawie art. 5 ust. 2 w/w ustawy jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W realiach przedmiotowej sprawy roszczenie powoda było zatem przedawnione w dacie wytoczenia o nie powództwa w dniu 27 lipca 2020r.

Przedawnieniu uległy również należności uboczne.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni podziela stanowisko wyrażone w treści uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005r. w sprawie o sygn. akt III CZP 42/04, opubl. OSNC 2005/9/149.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie jest roszczeniem akcesoryjnym w stosunku do roszczenia głównego, gdyż akcesoryjność ta wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne (roszczenia głównego). Roszczenie o odsetki za opóźnienie, po jego powstaniu, uzyskuje samodzielny byt niezależny od długu głównego i ulega przedawnieniu odrębnie od niego, osobno za każdy dzień, w

ustanowionym w art. 118 kc trzyletnim terminie dla roszczeń okresowych, jednak najpóźniej w chwili przedawnienia się roszczenia głównego (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie o sygn. akt IV CK 579/04, opubl. L. (...)nr(...), wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. akt V CK 50/05, opubl. L. (...)nr (...)).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.